

mínek se smí používati k výrobě zboží cukrářského »v š e c h d r u h ů m o u k y«, totiž tenkrát, byla-li cukrářům přidělena ze zvláštních záloh, přikázaných rozdělovnám. O povolení k volnému nákupu mouky pod rukou není v nařízení vůbec řeči a jeho znění je tak jasné, že nepřipouští pochybností. Článek »Národní Politiky« uvádí v podstatě správně obsah tohoto nařízení, zejména obou §§ 12 i 19. Pravíť výslovně ve třetím odstavci, že potřeba podniků, zpracujících mlýnské výrobky v malém, t. j. přímo pro konsumentenstvo, bude kryta ze zvláštní okresní případně místní rezervy k účelu tomu přidělované. O povolení k nákupu pod rukou není také v tomto článku zmínky. Soud nalézací správně tedy posoudil věc, vyloučiv na základě uvedených zjištěných okolností, jimiž byla obhajoba obžalovaného vyvrácena, že jednal ve skutkovém omylu. Že případný právní omyl co do výkladu vládního nařízení nečiní ho beztrestným, bylo již řečeno.

Odvolání státního zastupitelství, čelící proti výroku o peněžitě pokutě, bylo jako nepřipustné dle § 283 tr. ř. odmítnuto, ježto nalézací soud stanovil peněžitou pokutu obžalovanému v mezích zákonné sazby, určené až do 200.000 K bez určité sazby nejnížší.

Čís. 800.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

I tabákové náhražky jsou předměty potřeby a nevylučuje případný podvod, aby pachatel nebyl stíhán též dle zákona o válečné lichvě.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1922, Kr II 415/21.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 27. dubna 1921, jímž byl obžalovaný sprostěn dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. a pro přestupek § 7 odstavec první téhož zákona, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nalézací soud sprostil obžalovaného z obžaloby pro přečin § 11 čís. 4 a přestupek prvního odstavce § 7 zákona o válečné lichvě z důvodu, že balíčky, které obžalovaný prodával, obsahovaly mimo zcela nepatrnou vrstvu tabáku jen směs různého smetí, jako listů bukových a jiných, seno, tkaničky, ba jeden balíček dokonce i kamínek, pročež prý dlužno říci, že obžalovaný vlastně předmětu potřeby, totiž tabáku ani neprodal, čin obžalovaného dlužno prý posuzovati spíše jako čin k oklamání kupujícího. Právem napadá stížnost veřejného obžalobce tento výrok z důvodu čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř. jako právně mylný. Předměty potřeby jsou dle § 1 zákona o válečné lichvě věci movité, jež slouží přímo nebo nepřímo k ukojení potřeb lidských a potřeb zvířat domácích. Nedostatek věcí těch druhů a jakostí, jakými ta která potřeba byla ukojena za dob normálních, způsobil, že na jich místo za mimořádných poměrů poválečných a zejména

těž v době trestných činů, o které jde, vstoupily často, ba částečně pravidlem různé náhražky, jimiž potřeba jakž takž se ukojila; zejména sahalí kuřáci k jakýmkoliv náhražkám, přicházejícím do oběhu jako kuřivo, byť byly nezřídka pochybné jakosti a sestávaly z listí bukového, habrového a jiného a z jiných látek méně cenných. Za těchto poměrů nabývají povahy předmětů potřeby i tabákové náhražky, vyrobené bez anebo skoro bez přísad tabákových; nelze proto této povahy odepřítí směsi obžalovaným jako tabák — kuřivo prodávané, byť obsahovala jen nepatrnou část tabáku a byť i jinak byla znečištěna. Okolnost pak, že činnost obžalovaného poukazuje též k oklamání kupujících, může obžalovaného činiti odpovědným též s hlediska podvodu, nesprostuje ho však — jsou-li skutkové podstaty těchto trestných činů jinak činností obžalovaného naplněny — odpovědnosti pro přečin § 11 čís. 4 a přestupek prvního odstavce § 7 zákona o válečné lichvě, jejichž skutkové podstaty mohou se se skutkovou podstatou podvodu již pro různost po stránce subjektivní sbíhati tím spíše, že za mimořádných poměrů poválečných a za nedostatku kuřiva šlo kuřákům více o to, by kuřiva dosáhli, než o jakost kuřiva.

Čís. 801.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Obchod směnný spadá pod skutkovou podstatu pletich i tehdy, je-li způsobilým stupňovati ceny předmětů potřeby, jichž pachatel nabyl ku dalšímu zcizení výměnou za zboží, jímž bezprávně obchodoval.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1922, Kr II 421/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu ve Znojmě ze dne 15. března 1921, jímž byly obžalované Marie Š-ová, Anna D-ová a Lidmila P-ová dle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěny z obžaloby pro přečin § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud sprostuje obžalované z obžaloby pro přečin trestných pletich z důvodu, že obžalované nebyly si vědomy, že jejich jednání je způsobilé zvyšovati cenu cukru. Právem napadá stížnost veřejného obžalobce tento výrok dle čís. 9 lit. a) §u 281 tr. ř. jako právně mylný, dovozujíc, že s hlediska skutkové podstaty zmíněného přečinu je naprosto bezvýznamné, že obžalované nechtěly prodati cukr za hotové peníze, nýbrž zaměnit jej za potraviny, které byly určeny k dalšímu zcizování v jiných obchodech, dále že Š-ová výslovně doznala, že záměnou cukru za máslo a vejce a dalším jejich prodáváním chtěla si něco vydělati a že i obžalované D-ová a P-ová nikdy netvrdily, že chtěly cukr zaměnit pod nákupní cenou. Pro požadavek, aby účinek, jemuž zákaz pletich čelí, nastal přímo co do ceny onoho zboží, jímž bylo pletichářsky obchodo-